

กิตติกรรมประกาศ

เย็นวันเสาร์หนึ่งเมื่อเกือบ 10 ปีก่อน เพื่อนนักเขียน คุณอนุสรณ์ ตีปยานนท์ นักเขียนเรื่องสั้น นวนิยาย และนักแปลชื่อดังของเมืองไทย มาเยือนปัตตานีในฐานะวิทยากรพิเศษบรรยายแก่นักศึกษาในวิชาวรรณกรรมปัจจุบันและวิชาการเขียนบันเทิงคดี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เอ่ยปากว่า แม่ลึ้กๆ แล้วจะเป็นเรื่องที่น่าขวัญเสียสำหรับการเอื้อระเหยลอยชายดูวิวิทวิทัศน์ในปัตตานี แต่ไหนๆ ได้มาแล้ว ก็อยากจะไปเห็นบรรยากาศและสภาพวิถีชีวิตของผู้คนบางส่วนที่นี้กับตาตัวเอง

เป็นเวลาเกือบเย็นแล้ว ผู้วิจัยนึกไม่ออกว่าจะพาคุณอนุสรณ์ไปไหนที่พอจะได้ชื่อว่าเป็นตัวแทนของความเป็นปัตตานีได้บ้าง กรือเซะหรือสุสานเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยวก็ดูจะเผื่อไปมาก ครั้นจะไปวัดช้างให้ก็ไกลออกไป ทั้งผู้วิจัยก็ไม่ค่อยคุ้นเคย จึงได้แต่พาคุณอนุสรณ์ลงจากโรงแรมเซาท์เทิร์น สามแยกดอนรัก แล้วเลี้ยวขวาเดินไปตามถนนคอนกรีตหน้าโรงแรมที่ฝั่งตรงกันข้าม เต็มไปด้วยร้านรวง บริษัท และสถานบริการหลายเส้น

เมื่อเดินผ่านร้านอาหารตามสั่ง เราก็เห็นว่าตรงสุดถนนสายนั้นมีพ่อค้าแม่ค้ากำลังกางโต๊ะจัดวางสินค้าวางกันอยู่ จึงเดินเข้าไป พร้อมกับสอดสายสายตาเพ่งหาความน่าสนใจ ผู้วิจัยนึกขึ้นได้ว่า วันนี้เป็นตลาดนัดวันเสาร์ของที่นี่ เป็นตลาดนัดเล็กๆ ที่เริ่มจะมีผู้ซื้อผู้ขายเข้ามามากขึ้นเรื่อยๆ

เราเลือกดูนั่นดูนี่กันอย่างเพลิดเพลิน ก่อนจะไปที่ร้านขายแผ่นซีดีที่มีอยู่เพียงร้านเดียว ผู้ชายวัยราว 50 ปีเปิดมิวสิกวิดีโอส่งเสริมการขาย ในนั้นเป็นนักร้อง และดารามิวสิกวิดีโอที่ดูจากรูปพรรณสัณฐานแล้วเชื่อได้ว่า ก็คือเงาสะท้อนของชาวบ้านที่เดินจับจ่ายซื้อหาอยู่ในตลาดพร้อมๆ กับพวกเรานั้นเอง มีผู้ชายและผู้หญิงหลายคนยืนมุงดูมิวสิกวิดีโออยู่อย่างสนใจ บางช่วงก็หัวเราะลั่น บางจังหวะก็หัวเราะดังลั่น แล้วหันไปคุยกันอย่างพอใจ ผู้วิจัยจึงสอบถามว่า เพลงพวกนี้คือเพลงอะไร

นั่นเป็นครั้งแรกที่ผู้วิจัยได้สัมผัสกับเพลงดีเกิร์มมิวสิก หรือเพลงดีเกิร์สมัยใหม่ และนี่คือที่มาของโจทย์การวิจัย และการพยายามตอบคำถามถึงปรากฏการณ์ความบันเทิงในสังคมที่ไม่ค่อยมีที่ทางให้กับความบันเทิงภูมิภาคนี้

งานศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะสำเร็จลงมิได้ ถ้าไม่ได้รับการช่วยเหลือ และความร่วมมือจากชาวบ้าน นักร้อง ผู้จัดรายการวิทยุจำนวนมากที่พร้อมใจกันให้ข้อมูลเรื่องนี้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจ คุณคาร์ณ จรรโลงศิลป์ และภรรยา ที่เปิดร้านต้อนรับการเข้าไปสำรวจและเจาะหาข้อมูลเชิงลึกๆ หลายครั้งจนกระทั่งคุณคาร์ณจากไปด้วยโรคร้ายเมื่อไม่นานมานี้ เพื่อนๆ นักเขียน และนักฟังเพลงชาวกลันตัน มาเลเซีย ที่พาไปดูการแสดงการร้องเพลงและอ่านกวีนิพนธ์ของมาเลเซียแบบใหม่ทั้งในกัวาลาลัมเปอร์ และกลันตัน ที่แม้เพลงที่ร้องจะไม่เรียกว่า “เพลงดีเกิร์สมัยใหม่” แต่สำหรับผู้วิจัยแล้วมันก็ให้อารมณ์และความรู้สึกเช่นนั้น

ขอขอบคุณภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ปัตตานี ที่เปิดทางให้ผู้วิจัยได้ใช้เวลาสำหรับการวิจัยอย่างทรงคุณค่า และจะขาดเสียไม่ได้ คือกรมส่งเสริม

วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม ที่ให้ทุนสนับสนุนสำหรับการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ที่น่าสนใจเกี่ยวกับเรื่อง
นี้ ทั้งนี้ยังรวมถึงผู้ทรงคุณวุฒิของกระทรวงทุกท่าน ที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าของท่านตรวจแก้ไข และให้
ข้อเสนอชี้แนะแก่ผู้วิจัยในการปรับให้งานวิจัยนี้สมบูรณ์เท่าที่กำลังปัญญาของผู้วิจัยจะสามารถทำได้

ขอบคุณคุณ อิศมาแอ มามะ ซอพียะห์ ยีโยโซ และมุस्ताกิม แวสุหลง ที่ช่วยไขปัญหาด้านภาษา และ
เต็มใจเป็นสะพานของความหมายเพลงให้อย่างเต็มที่ คุณอุมมีสาลาม อุมาร ผู้ช่วยวิจัยที่ช่วยจัดการกับข้อมูล
จำนวนมากที่มาได้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย